

Drenthe en Gelderland willen gezamenlijk de overlast van de wolven aanpakken

De provincie Drenthe onderzoekt momenteel de mogelijkheden voor afschot van wolven als preventieve maatregel tegen aanvallen op vee. Samen met Gelderland, waar ook veel problemen ervaren worden, wil Drenthe intensief samenwerken om de overlast van de wolf aan te pakken. De provincie wil kijken of de interventierichtlijn wolf-vee toegepast kan worden, maar dit vereist verder onderzoek op juridisch vlak vanwege de beschermde status van de wolf.

De richtlijn houdt in dat bij herhaaldelijke aanvallen van wolven op goed beschermd vee, een wolf uit de populatie genomen kan worden. Er zijn vijf criteria waaraan voldaan moet worden voor afschot, waaronder herhaaldelijke aanvallen binnen één gemeente op goed beschermd vee en afschot binnen een straal van één kilometer van de aanvalslocatie tot uiterlijk 21 dagen na de aanval.

Het is echter belangrijk dat het vee goed beschermd wordt met wolfwerende rasters, wat een wettelijke plicht is voor dierhouders en een voorwaarde om te mogen ingrijpen indien nodig. De provincie Drenthe heeft een subsidieregeling om dierhouders te ondersteunen bij het aanschaffen van wolfwerende rasters.

De provincie benadrukt dat de rasters wel degelijk effectief zijn ondanks enkele recente aanvallen binnen de rasters, met name bij het Drents-Friese Wold. Er wordt aangeraden om in dat gebied te kiezen voor een andere vorm van wolfwerende afrastering. Drenthe streeft ernaar om uiteindelijk een wolfvrije regio te worden en hiervoor wordt er gelobbyd in Den Haag en Brussel. Daarnaast werkt Drenthe samen met andere provincies om gezamenlijk de wolfproblematiek aan te pakken en wordt er geleerd van de ervaringen in andere provincies.

SJN gaat jachtcursus
ontwikkelen voor het

afschieten wolf

Jagers in Nederland hebben geen of nauwelijks ervaring met het afschieten van wolven.

Jagers kwamen in Gelderland één keer in actie bij een zwaargewonde wolf die na een aanrijding bij de A12 uit zijn lijden werd verlost. Daarom is de stichting Jachtopleiding Nederland bezig met een aanvullende training voor jagers. In deze training leren ze meer over het gedrag van de wolf en hoe je een wolf doodt.

De Stichting Jachtopleidingen Nederland is bezig met het ontwikkelen van een cursus voor jagers waarin ze leren hoe ze een wolf kunnen doodschieten. Deze training is bedoeld om jagers voor te bereiden op situaties waarin het doden van een wolf wettelijk is toegestaan, bijvoorbeeld bij problematische wolven. Jagers in Nederland hebben momenteel weinig ervaring met het afschieten van wolven, dus deze aanvullende training is nodig.

De cursus zal jagers meer leren over het gedrag van wolven en hoe ze op een veilige en diervriendelijke manier een wolf kunnen doden. Het schieten op het schouderblad, waarachter het hart zit, wordt beschouwd als de meest veilige en snelle manier om een wolf te doden.

Het herkennen van individuele wolven kan lastig zijn, en daarom wordt jagers geleerd om alleen zeker te schieten. Bij twijfel moeten ze hun vinger recht houden en niet schieten.

Jagers zijn altijd verantwoordelijk voor het schot dat ze lossen en moeten zich altijd houden aan strikte veiligheidsregels.

Er kunnen verschillende redenen zijn om wolven te doden, zoals openbare orde en veiligheid en schade aan landbouwhuisdieren. Echter, het doden van wolven lost het probleem niet altijd op. Volgens de Zoogdiervereniging is preventie een betere oplossing, zoals het goed beschermen van landbouwdieren.

Daarnaast benadrukt de Zoogdiervereniging dat het beheren of jagen op wolven zorgvuldig moet gebeuren. Het doden van een individuele wolf kan leiden tot problemen, zoals het uiteenvallen van een roedel en de jongen die gaan zwerven en mogelijk schade aanrichten. Ook kan het doden van een vrouwtjeswolf resulteren in de komst van een nieuwe vrouwtjeswolf met mogelijk ander gedrag.

Er zijn al gevallen geweest waarin wolven gedood zijn, bijvoorbeeld na een aanrijding waarbij een wolf zwaargewond raakte. In het geval van een probleemwolf kan de betrokken provincie opdracht geven tot het bestrijden van de schade of het voorkomen van onveilige situaties.

Het doden van een wolf zonder ontheffing is strafbaar, omdat de wolf Europees beschermd is.

Bron: [Omroep Gelderland](#)

Beschermde status wolf blijft voorlopig nog in Europa van

toepassing

De Europese Commissie is dus voorstander van een afzwakking van de beschermde status van de wolf, maar het is nog niet zeker of dit ook daadwerkelijk zal gebeuren. Verschillende landen, waaronder Nederland en Duitsland, zijn terughoudend en willen eerst een grondige discussie voeren voordat er een besluit wordt genomen.

Finland daarentegen, wil graag dat de bescherming van wolven en andere grote carnivoren versoepeld wordt, omdat zij van mening zijn dat de huidige bescherming niet meer nodig is vanwege de toename van het aantal wolven in Europa. Momenteel leven er naar schatting 20.300 wolven in Europa. Een flinke stijging sinds de telling in 1992. Daarom vindt Finland dat de huidige bescherming niet meer nodig is.

Het voorstel van de Europese Commissie zal nu worden voorgelegd aan het Permanent Comité van de Conventie van Bern, waar uiteindelijk besloten zal worden over de beschermingsstatus van de wolf. Pas als dat een feit is, kan de Europese Unie de habitatrichtlijn wijzigen om het lagere beschermingsniveau voor de wolvensoort wettelijk vast te leggen.

‘Wolf kent nog geen gunstige

staat van instandhouding'

Minister Van der Wal wil in haar standpunt en houding jegens de wolf niet vooruitlopen op een advies dat de Raad van Diergelegenheden op haar verzoek opstelt en de uitkomsten van de analyse die in opdracht van de Europese Commissie wordt gemaakt. Dat schrijft zij aan de Tweede Kamer in een reactie op vragen van het CDA. De minister wijst er op dat wolf in Nederland nog geen gunstige staat van instandhouding kent.

De wolf heeft in Europa een beschermde status via de Habitatrichtlijn. Er kunnen redenen van sociale of economische aard zijn om af te wijken van bepaalde verbodsbepalingen in de richtlijn wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en op voorwaarde dat de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding blijft voortbestaan. De provincies zijn het bevoegde gezag om een ontheffing voor een afwijking met betrekking tot de wolf af te geven.

Momenteel werken provincies aan het actualiseren van het Interprovinciaal wolvenplan, waarin zij gezamenlijk tot een definitie van een 'probleemwolf' willen komen. Op dit moment is de populatie wolven in Nederland niet groot genoeg om van een gunstige staat van instandhouding te kunnen spreken, stelt de minister. Ze merkt daarbij wel op dat het voor sommige soorten die veel rondtrekken moeilijk kan zijn om binnen lidstaten zelf een gunstige staat van instandhouding te bereiken.

Het ministerie van LNV is in overleg met de Duitse, Deense, Belgische, Luxemburgse en Franse overheid om te komen tot een gezamenlijk internationaal wolvenplan. Hierin kan worden afgesproken om met een gezamenlijke rapportage over de Centraal-Europese wolvenpopulatie te komen. Door de diverse nationale populaties als een gezamenlijke grensoverschrijdende groep te behandelen, is er ook sprake van een grotere populatie waarin een gunstige staat van instandhouding wellicht eerder wordt bereikt.

De Europese Commissie is ook bezig met een analyse van alle beschikbare wetenschappelijke en technische informatie over de situatie van wolven in de Europese Unie. Naar verwachting komt deze analyse begin volgend jaar beschikbaar. Verder heeft minister Van der Wal de Raad voor de Dieraangelegenheden gevraagd een maatschappelijke dialoog op te zetten over de wolf in Nederland en om op basis daarvan advies te geven over hoe in Nederland kan worden samengeleefd met de wolf en wat daarvoor nodig is.

bron: [Ministerie van LNV](#), 27/11/2023

Zie ook:

- [Gelderland wil grens aan wolvenpopulatie in de provincie kunnen stellen.](#)
- [Oproep FACE aan EU om de beschermingsstatus wolf aan te](#)

Wolven doden 30 paarden in Duitsland, minister Lemke wil afschieten makkelijker maken

De Duitse minister van Milieu Steffi Lemke wil het afschieten van wolven die grazende dieren hebben gedood makkelijker maken. Lemke presenteerde een wetsvoorstel, maar de deelstaten moeten nog akkoord gaan om dit voorstel er door te krijgen. In Duitsland werden dit jaar rond de dertig paarden door wolven gedood.

Het afschieten van wolven was voorheen juridisch nog niet

mogelijk en moest er via een DNA-test bewezen worden dat het desbetreffende dier door een wolf gedood was.

Zie voor meer informatie: <https://www.horses.nl>

Faunabescherming wil via opmerkelijke omweg een einde aan de jacht op de Veluwe

Demissionair minister Christianne van der Wal (Natuur) neemt nog deze maand een besluit over een verzoek van de Faunabescherming om de Veluwe aan te wijzen als 'speciale

beschermingszone' voor de wolf. Een dergelijke aanwijzing zou betekenen dat er een einde komt aan de jacht op herten en wilde zwijnen in het natuurgebied, dieren waarop de wolf zelf ook jaagt.

Herrie en onrust

Hoe schuw zijn de wolven nog?

Volgens de Faunabescherming is een jachtverbod noodzakelijk om de prooidieren van de wolf, die zelf al Europese bescherming geniet, te beschermen tegen jagers. Woordvoerder Harm Niesen van de natuurclub zorgt de jacht op edel- en damherten en wilde zwijnen voor herrie en onrust in het bos. „Overal verkeer en geluid en dat allemaal buiten de paden”, zegt hij in De Telegraaf. „Erg verstorend voor de wolven die juist jagen op herten en zwijnen.”

Als de Veluwe de status van 'speciale beschermingszone' voor de wolf zou krijgen, zou dat betekenen dat het ministerie de jacht in het Natura-2000-gebied aan banden zou moeten leggen.

Weinig begrip

Het verzoek aan de minister stuit alvast op zeer weinig begrip van Seger van Voorst tot Voorst, directeur van het Nationale Park De Hoge Veluwe. „De Faunabescherming doet dit verzoek alleen maar omdat ze één doel hebben: een totaal jachtverbod”,

stelt hij in De Telegraaf. „Het zijn echter de jagers die selecteren en soorten niet laten uitsterven, terwijl wolven pakken wat ze pakken kunnen en geen rekening houden met ondergrenzen van aantallen prooidieren.”

Wolvensnacks

Volgens Van Voorst tot Voorst zijn het juist de wolven die het grofwild op de Veluwe enorm schuw hebben gemaakt. „Dat gaat ten koste van de wildzichtbaarheid. Daarnaast richten de wolven grote schade aan aan de biodiversiteit. Niet alleen grote grazers als herten, reeën, wilde varkens, moeflons, koeien, paarden en gescheperde schapen worden gepakt, maar ook kleine zoogdieren verdwijnen als een soort wolvensnacks. De jacht in ons gebied is bovendien geen doel, maar het sluitstuk van beheer ter bescherming van beschermde flora en natuurlijke bosverjonging.

Hypothetische situatie

De kans dat de minister het verzoek van de Faunabescherming is overigens te verwaarlozen, zo blijkt uit een formulering van haar woordvoester. Ze spreekt van een ‘vooralsnog hypothetische situatie’. Een eventuele ‘speciale beschermingszone’ zou op zijn vroegst pas aan de orde zijn in 2029, tien jaar na de eerste voortplanting van de wolf.

Noodkreet van de Hoge Veluwe – Hoe het wild er verdwijnt door de wolf

Een alarmerend bericht van Het Nationaal Park de Hoge Veluwe:

[‘Sinds komst van wolf keldert wildstand in park’](#)

“Dit voorjaar hebben we 65 procent minder kalveren van edelherten geteld. Voor het eerst zien we de drastische gevolgen van de wolf op de totale wildstand. We hadden gerekend op 98 jonge edelherten, maar we hebben er slechts 34 geteld dit voorjaar”.

Jakob Leidekker, hoofd bedrijfsvoering van het park,

En dit is de situatie van 19 juni. Hoeveel van de aanwas zal er nog over zijn in september?

Er is sprake van een zeer bedreigende situatie voor het park – niet alleen voor de natuur, maar ook voor de economische basis. **Het is dus tijd, dat de minister onmiddellijk ingrijpt,** zoals reeds lang [geëist door het park](#) zelf.

Ondertussen is er een artikel verschenen '[De Plezierjager \(Canis Lupus\)](#)', waarin de wetenschappelijke kennis betreffende de invloed van de wolf op de wildstand wordt toegelicht. Daarin komt de situatie op De Hoge Veluwe ook ter sprake.

Zie ook: [Hoe het wild verdwijnt in Frankrijk](#).

**Dijkveiligheid moet
prioriteit hebben:
gezamenlijk standpunt van de
10 kustjagersverenigingen in
Nedersaksen en de
staatsjagersvereniging in
Bremen over de wolf.**

10 Kustjagersverenigingen in Nedersaksen en de districtsjagersvereniging Bremen nemen een gezamenlijk standpunt over wolven aan. (Bron: Rolfes/DJV)

Vandaag, donderdag (6 april), hebben de 10 kustjagersverenigingen van de Staatsjagersvereniging van Nedersaksen (LJN) en de Bremer Staatsjagersvereniging een gezamenlijk standpunt over wolven in Aurich gepresenteerd en ondertekend. Naast de jachtverenigingen van Aurich, Emden, Friesland Wilhelmshaven, Leer, Norden, Wittmund, Wesermarsch Hadeln-Cuxhaven, Stade, Wesermünde-Bremerhaven en de Landesjägerschaft Bremen eV ondertekende ook de Landesjägerschaft Niedersachsen eV het papier.

“Al generaties, zo niet eeuwen, heeft dijkveiligheid de hoogste prioriteit aan de Duitse Noordzeekust. Deze basishouding wordt momenteel in twijfel getrokken door soortbeschermingsdoelen – hier in het bijzonder de bescherming van wolven”, zegt Simon Grootes, districtsvoorzitter van de jagersverenigingen in het district Ostfriesland en voorzitter

van de Wittmund-jagersvereniging.

In hun position paper roepen ze de regionale federale en deelstaatparlementariërs op om zich aan de kust in te zetten voor een optimale verzorging van de dijken via de veestapel en daarmee voor een maximale bescherming van bezittingen en in extreme gevallen het leven van 1,1 miljoen mensen. Nedersaksen en 680.000 inwoners van Bremen die erop vertrouwen dat de maximale veiligheid en kwaliteit van de dijken wordt gegarandeerd. De internationale beschermingsinspanningen – bijvoorbeeld via de Habitatrictlijn van de Europese Unie – hebben ertoe geleid dat de West-Europese wolf noch in Duitsland, noch in Nedersaksen in zijn populatie wordt bedreigd, integendeel.

Bovendien zal de aanwezigheid van territoriale kudde in de klassieke graslandgebieden aan de kust in strijd zijn met het politieke doel van “begrazing” en zo een verdere achteruitgang van de begrazing en het daarmee gepaard gaande verlies van leefgebied en biodiversiteit in de hand werken.

“We doen een beroep op de regionale parlementsleden om hun bijzondere verantwoordelijkheid op te nemen en aan te dringen op de uitvoering van het akkoord in het regeerakkoord op federaal en deelstaatsniveau, voor een regionaal gedifferentieerd portefeuillebeheer dat voldoet aan de Europese wetgeving”, voegt de hulpsheriff. Districtsvoorzitter (Jägerschaft Aurich), Gernold Lengert.

[Hier vindt u het position paper “Auricher Declaration”](#)

Drenthe tot op het bot verdeeld over de wolf

Bezig met laden...

Duurt het te lang?

Laad het document opnieuw

| [_Openen in nieuwe tab](#)

Landschapsgebruik van wild verandert door de komst van de wolf

In 2015 keerde de wolf terug in Nederland. ARK Rewilding Nederland, de Zoogdiervereniging en Faunabeheereenheid Gelderland bespraken onlangs hoe het mogelijk is om het natuur- en faunabeheer op de Veluwe te laten meegroeien met de aanwezigheid van wolven.

Het landschapsgebruik van wild verandert als gevolg van de komst van de wolf. De mens is niet langer als enige van

invloed op de aantallen zwijnen en herten. De meeste wolven leven in natuurgebieden en jagen op daar levende herten, reeën, zwijnen en kleiner wild zoals hazen.

Ecologen, natuurbeheerders en wildbeheerders menen de invloed te zien van wolven op gedrag en aantallen van herten, zwijnen en reeën. Naast sterfte door afschot en incidenten zoals aanrijdingen, is er predatie door wolven bij gekomen. Iets om in het wildbeheer rekening mee te houden.

Hoe de interactie tussen wolf, aas en aaseters precies zit, moeten de komende jaren in kaart worden gebracht. Wanneer meer bekend is over de voedselbehoefte van wolven in het Nederlandse landschap, kan ook in relatie tot het beheer worden ingeschat of en zo ja hoeveel er in het faunabeheer rekening moet worden gehouden met de aanwezigheid van wolven.

Er zijn ook juridische randvoorwaarden voor faunabeheer die voortvloeien uit de beschermde status van de wolf. Als gevolg van de strikte bescherming is onder meer het 'opzettelijk verstoren' van wolven verboden, en zijn overheden verplicht actief 'instandhoudingsmaatregelen' voor wolven te treffen.

Zie ook voor meer informatie: [ARK Rewilding Nederland](#), 21/02/2023

Europese Habitatrichtlijn staat ingrijpen in de

wolvenstand toe

De Europese Habitatrichtlijn staat ingrijpen in de wolvenstand in sommige situaties toe. Dat schrijft Europees Commissaris Sinkevičius voor Milieu, Oceanen en Visserij in reactie op vragen uit het Europees Parlement. Ingrepen kunnen toegestaan zijn om ernstige schade te voorkomen, het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid. Ook redenen van sociale of economische aard kunnen aanleiding zijn voor het treffen van maatregelen.

De wolf heeft in de Europese Unie een beschermde status, omdat de diersoort nog steeds bedreigd wordt. Sinkevičius zegt dat er desondanks redenen kunnen zijn om maatregelen tegen wolven te treffen. De Europese Habitatrichtlijn laat ruimte voor het toestaan van selectieve onttrekking van bepaalde specimen van de soorten die een strikte bescherming genieten, in beperkte hoeveelheden. Daarbij kan een lidstaat bepalen hoeveel wolven kunnen worden onttrokken aan de wolvenstand.

bron: [Boerderij](#), 10/01/2023

Wolf, overdag waargenomen in Zuid-Limburg

Wolf, overdag waargenomen in Zuid-Limburg, in de buurt van NUTH

<https://www.nojg.nl/wp-content/uploads/2023/01/VIDEO-2023-01-11-14-10-23.mp4>

Zweden begonnen met jacht op de wolf: 'Grootste populatie in moderne tijd'

Zweden is maandag begonnen aan een grote jacht op de wolf. Van de 460 die er nu in het land leven, mogen jagers er de komende maand 75 doden. Dierenrechtenactivisten protesteren tegen de beslissing: ze vinden dat de jacht het voortbestaan van het dier op het spel zet.

De Britse krant [*The Guardian*](#) volgde maandag 200 jagers die met honden aan de jacht zijn begonnen. Het gaat om de grootste wolvenjacht in Zweden sinds de herinvoering van de jachtvergunning voor de dieren in 2010. Van middernacht tot zonsondergang trekken de jagers de komende maand door bossen verspreid over heel Zweden.

“De jacht is absoluut noodzakelijk om de toename van het aantal wolven af te remmen”, vertelde Gunnar Glöersen van de Zweedse vereniging voor de jacht tegen de Zweedse tv-zender

[SVT](#). “De wolvenpopulatie is de grootste die we in de moderne tijd hebben gehad.”

Tegenstanders probeerden de jacht maandag te verstoren

Dierenactivisten vinden het onbegrijpelijk dat Zweden toestemming heeft gegeven voor het jagen. Volgens hen zijn wolven erg belangrijk in de voedselketen en voor de biodiversiteit.

“Het doden van een kwart van de populatie door de jacht heeft negatieve gevolgen voor dier en natuur”, zei Marie Stegard, de voorzitter van de anti-jachtgroep Jaktkritikerna. “Het is funest voor het hele ecosysteem.”

Volgens SVT probeerden activisten maandag de start van de jacht te verstoren. Dat is ze niet gelukt. De [zender](#) schrijft dat er verspreid over de jachtgebieden inmiddels tien wolven zijn gedood. Sinds 2010 zouden er bij andere jachtpartijen in totaal 203 wolven zijn gedood.

Waarom zien we de wolf nu opeens in woonwijken verschijnen?

[Zie het videofilmpje over de wolf](#)

Drentse veeartsen: “Situatie rond wolf niet langer

houdbaar”

Drentse veeartsen hebben ‘grote zorgen’ over het toenemend aantal wolvenaantallen en vinden de situatie in hun provincie niet langer houdbaar. Onduidelijke communicatie over hoe te handelen bij gewonde dieren na een vermoedelijke aanval van de wolf zorgt volgens de veeartsen bovendien voor onnodig dierenleed. Dat valt te lezen in de brandbrief aan de Provincie Drenthe in handen van journalistiek onderzoeksplatform [Pointer](#) (KRO-NCRV).

Oorlogsgeneeskunde

De opstellers van de brandbrief roepen Henk Jumelet, gedeputeerde in de Provincie Drenthe op om na te denken over de lange termijn aanpak ten aanzien van de wolf. Tot nu toe ondertekenden 39 veeartsen uit de regio de brandbrief.

Katrien Verbist is één van de veeartsen die de noodklok luidt. “Het lijkt soms wel oorlogsgeneeskunde,” zo vertelt ze aan Pointer. “Vaak zie je na een wolvenaantal dat een aantal dieren nog leeft, maar die zijn niet altijd meer te redden en dan zou je ze graag zo snel mogelijk willen euthanaseren om onnodig lijden te voorkomen. En bij de minder gewonde dieren wil je zo snel mogelijk met de wond aan de slag.”

DNA-monsters na aanval wolf

Het is volgens de veeartsen echter verschillende keren voorgekomen dat een arts werd weggestuurd omdat dierhouders te horen hadden gekregen dat er eerst nog DNA-monsters moesten worden afgenomen door BIJ12. Dit is een organisatie die in opdracht van de provincies de faunaschade opneemt en afhandelt.

Schadeafhandeling BIJ12

Wanneer een veehouder te maken krijgt met een aanval van een wolf moet hij dat melden bij BIJ12. Zij sturen dan een taxateur die monsters afneemt om te kunnen vaststellen of het ook daadwerkelijk een wolf was die de dieren heeft aangevallen. Wanneer dat is vastgesteld wordt er een schadevergoeding uitgekeerd aan de veehouder. De taxateur komt altijd binnen 24 uur, zo staat op de website van de organisatie.

Professionele oordeel rondom wolf ondermijnd

Er is een sterke toename in het aantal door BIJ12 geregistreerde aanvallen door de wolf in Drenthe en de omliggende provincies. In Drenthe waren er tot nu toe bijvoorbeeld 74 geregistreerde aanvallen, in 2021 waren dat er nog 25. Er wordt geschat dat er zo'n 20 wolven in Nederland leven. Daarnaast zwerft er nog een aantal wolven door het land die op zoek zijn naar een leefgebied. Deze wolven kunnen

echter inmiddels ook al weer in een van de buurlanden zitten.

Het zijn met name kleine grazers, zoals schapen, die het slachtoffer worden van een wolvenaanval, maar in de afgelopen maanden worden soms ook grotere dieren, zoals koeien, aangevallen. In sommige gevallen weigert BIJ12 volgens de veeartsen dan langs te komen en dat vinden zij 'kwalijk'. "Zeker als de situatie al beoordeeld is door een dierenarts en deze geconcludeerd heeft dat een wolvenaanval niet uit te sluiten is. Ons professionele oordeel wordt op deze manier ondermijnd," aldus de veeartsen.

Hittestress op stal

Dierenhouders zijn bij wet verplicht om hun dieren te beschermen tegen een aanval van de wolf, maar die beschermingsmaatregelen (zoals het plaatsen van rasters en het op stal zetten) zijn niet altijd in het belang van het welzijn van de landbouwhuisdieren betogen de veeartsen. "Schapen met een dikke wollen vacht binnenhouden leidt tot hittestress en kan ook gevolgen hebben voor hun ongeboren lammeren," aldus de veeartsen.

"Een ander probleem is het uitbreken van dieren door wolven. Wanneer er een wolf in een kudde paarden of koeien komt, breekt er blinde paniek uit. Deze dieren gaan door alle afrasteringen heen. Dit levert gevaar voor dier en mens op," aldus de brandbrief.

Reactie BIJ12 rondom situatie wolf

BIJ12 laat in een reactie aan *Pointer* weten ook voor grotere dieren taxateurs op pad te sturen, niet alleen in het kader van schadeafhandeling maar ook om de wolvenpopulatie goed in de gaten te kunnen houden. De organisatie zegt bovendien dat dierenartsen wel degelijk de ernstig gewonde dieren mogen euthanaseren en wonden mogen verzorgen.

"Als er ook dode dieren zijn waar DNA van kan worden afgenomen

dan is het aan de dierenarts om daarin een beslissing te nemen. We willen te allen tijde dierenleed voorkomen. Wanneer het gaat om 1 aangevallen dier, dan is het verstandig om wel eerst met BIJ12 te communiceren over wat te doen, zodat er geen DNA verloren gaat,” aldus een woordvoerder.

Aanpassingen na aanleiding van vraag Pointer

Na contact met *Pointer* over de onduidelijkheid die er heerst bij veeartsen heeft BIJ12 wél de website en de informatieflyer aangepast om de procedure bij gewonde dieren duidelijker te communiceren naar veehouders en dierenartsen.

De uitzending van Pointer (KRO-NCRV) over de wolf is op zondag 20 november, 22:10 uur te zien op NP02.

Bron: [KRO-NCRV](#)

Kamervragen BBB Caroline van der Plas over de wolf

Vragen van Caroline van der Plas aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over het bericht “Tweede pony in korte tijd aangevallen in Wittelte”

<https://www.rtdvrenthe.nl/nieuws/15022154/tweede-pony-in-korte-tijd-aangevallen-in-wittelte>

1. Is er compleet / volledig register van alle aanvragen en meldingen bij BIJ12 van vermoedelijke wolvenschade?
2. En als dit register er is, is dit register dan inclusief de meldingen, van mensen die telefonisch direct al afgewezen zijn bij wolvenschade?
3. En zo ja, bij hoeveel meldingen is zo'n afwijzing het geval geweest? En op welke grond vond die afwijzing plaats?
4. En zo nee, op welke wijze houdt BIJ12 dan het overzicht, op het totale aantal binnengekomen meldingen van wolvenschade ?
5. Gaat een taxateur altijd langs voor onderzoek naar een gemelde wolvenschade bij grotere landbouwhuisdieren zoals koeien en paarden? En zo ja, bij hoeveel pony's en paarden is de taxateur in 2021 en 2022 langs geweest voor onderzoek? En hoe vaak heeft hij daar ook daadwerkelijk een monster genomen?
6. En zo nee, wat was de reden van niet langsgaan voor onderzoek en/of bemonstering na een melding?
7. En klopt het dat een taxateur enkel op basis van foto's / beeldmateriaal kan besluiten, om verder geen onderzoek ter plaats uit te voeren? En zo ja, worden foto's / beeldmateriaal door een 2^e taxateur geverifieerd?
8. Kan er -zowel door bedrijven als particulieren- bezwaar worden aangetekend tegen een besluit van BIJ12 om – op basis van telefonisch en/of digitaal beeld informatie – niet langs te komen voor onderzoek en afnemen van DNA-monster bij (vermeende) wolvenschade?
9. En zo ja; worden melders van schade direct op deze bezwaar mogelijkheid gewezen?
10. En zo nee, waarom niet?
11. Is bekend én openbaar hoeveel meldingen van wolvenschade er in 2021 en 2022 in totaal zijn gedaan, hoeveel hiervan zonder nader onderzoek ter plaatse zijn afgewezen en hoe vaak tegen de werkwijze van BIJ12 bezwaar is ingediend?

12. En hoe verhouden zich deze cijfers, tegenover het totaal aantal klachten over BIJ12?
13. En indien er geen gegevens zijn over meldingen van wolvenschade in 2021 en 2022 die zonder nader onderzoek ter plaatse direct zijn afgewezen, bent u het dan met ons eens, dat die cijfers er wel zouden moeten komen? En dat er een volledig overzicht moet komen van gemelde wolvenschade, inclusief de meldingen die direct worden afgewezen voor nader onderzoek, mét vermelding van de reden van afwijzing?
14. Is er een mogelijkheid -voor bedrijven/ burgers- voor een vorm van erkende contraexpertise bij wolvenschade zoals bijvoorbeeld DNA afname door een erkend dierenarts en vervolgens onderzoek door een gecertificeerd (Europees) laboratorium.
15. En zo ja, worden melders van wolvenschade hierop geattendeerd?
16. En zo nee, wat is de reden dat deze mogelijkheid niet geboden wordt?
17. Deelt u de mening dat met name bij paarden, de lokale dierenarts vaak eerder ter plekke zal zijn, dan een taxateur van BIJ12? En dat – bij beenwonden – direct met behandelen gestart moeten worden om een infectie te voorkomen? Zijn er voor deze situatie uitzonderingsbepalingen ten aanzien van DNA-afname getroffen? (NB: Te denken valt aan veiligstellen van DNA door een dierenarts) En zo nee, waarom niet?
18. In kamerstuk 31-03-2014 Tweede Kamer der Staten-Generaal 2013-2014, 26407 nr. 89 geeft onder het kopje “Onderzoek” de toenmalige staatsecretaris aan: “Genetisch referentiemateriaal van wolven is nu versnipperd aanwezig is bij diverse Europese instituten en onderzoekers. Ik zal daarom stimuleren dat materiaal beter kan worden uitgewisseld, ook met Nederland. Daarmee kan dan zowel in ons eigen land als op Europese schaal het identificeren van wolven worden vereenvoudigd.” Kunt u aangeven, welke stimulatie

inmiddels heeft plaatsgevonden? En wat de stand van zaken hierin is; dus waar die stimulatie toe heeft geleid?

19. En in hoeverre kan nu gebruik gemaakt worden, van elkaars genetische databases? En kunnen ook onafhankelijke buitenlandse Europese instituten (zoals ForGen) nu gebruik maken van bijvoorbeeld de Nederlandse database? En zo nee, waarom niet?
20. Ben u het met ons eens dat –bij aanvallen op grotere landbouwhuisdieren- het juist ook hier van belang is, om de activiteiten en voorkeuren van wolven te monitoren? En een zo volledig mogelijke database op te bouwen?
21. Bij de aanwijzing van de wolf als beschermde inheemse diersoort, (zie 30-06-2014 09:00 Ministerie van Economische Zaken, Staatscourant 2014, 18306 Besluiten van algemene strekking 25-06-2014) gaf de toenmalige Staatsecretaris aan: “De lasten voor burgers en bedrijven, die voortvloeien uit de aanwijzing, blijven naar verwachting beperkt. Veehouders zullen schade kunnen ondervinden in het geval een wolf een prooi zoekt onder hun vee. Provincies en Faunafonds geven daarbij aan dat in het geval van een zwervende, individuele wolf, niet kan worden geëist dat agrariërs preventieve maatregelen nemen. 2 De enkele zwervende wolf, die Nederland aandoet, zal hier maar kort verblijven en bijzonder schuw zijn. Preventieve maatregelen zijn kostbaar en niet effectief zolang niet duidelijk is in welk gebied een wolf zich ophoudt en hoelang hij daar blijft.” Kunt u aangeven hoe deze visie zich verhoudt tot de huidige provinciale beleidsvoornemens, om afrasteren tegen zwervende wolven als een “vanzelfsprekende voorwaarde” te gaan beschouwen, voor compensatie bij schade door zwervende wolven? Dus enkel schade door zwervende wolven te willen gaan vergoeden, wanneer er ‘wolvenproof’ tegen zwervende wolven afgerasterd is?
22. En tot slot; is er bij de definiëring van het “beperkt blijven van de lasten” aan een plafond gedacht? Dus op

welk moment zijn de lasten voor burgers en bedrijven – die voortvloeien uit de aanwijzing van de wolf als beschermde inheemse diersoort – dan niet meer “beperkt” te noemen, als het gaat om schade en preventieve maatregelen?

23. En indien dat plafond nog niet gedefinieerd is; wat acht u acceptabel?
 24. En zijn bij het definiëren van die “beperkte lasten” dan ook de arbeids- / c.q. loonlasten in acht genomen? (Zoals niet alleen plaatsen of verplaatsen van afrasteringen, maar ook de terugkerende lasten zoals wekelijks maaien onder de onderste -op 20 cm hangende – draden en/of bijvoorbeeld de verzorging en africhting van waakhonden).
 25. En zo nee, waarom zijn deze (terugkerende) lasten niet meegenomen?
 26. Besluiten vanuit de overheid die van grote invloed zijn op onze leefomgeving mogen alleen genomen worden, nadat een MER heeft plaatsgevonden. Indien inderdaad alle dierenhouders moeten gaan afrasteren, is dit dan ook MER-plichtig (immers met een draad op 20 cm hoogte, kunnen egeltjes, dassen hazen en konijnen etc etc niet meer migreren – door de hoogte van de afrastering 1.10 á 1.20 met 4500 volt kunnen de reeën e.a. groot wild geen gebruik meer maken van de weilanden)?
 27. Mogen wolven volgens de geldende wetgeving voorzien worden van een chip en/of een gps-tracker? En zo nee, met welk(e) wetsartikel(en) in welke wet(ten) is dat in strijd?
 28. Wat zijn de exacte criteria die gelden voor het legaal doden van wolven?
 29. Wilt u bovengenoemde vragen allen afzonderlijk beantwoorden?
-

LT0 Noord met publiek op 'safari' langs slachtoffers wolf

LT0 Noord organiseert dit najaar excursies waarbij het publiek met eigen ogen kan zien wat de gevolgen van de wolf in Nederland zijn. Het roofdier heeft inmiddels op verschillende plekken slachtoffers gemaakt.

Tijdens de 'safari' gaan deelnemers langs agrarische bedrijven waar de wolf slachtoffers heeft gemaakt. 'Ze komen zo in contact met dierenhouders die zich elke nacht weer afvragen of hun

dieren het volgende slachtoffer zijn', aldus LT0 Noord in een verklaring. Een dierenarts is aanwezig om te vertellen wat de dieren meemaken als ze worden gepakt.

Mensen kunnen zich bij LT0 Noord [opgeven](#) voor de excursie. Ze worden dan gebeld als er nieuwe slachtoffers zijn gevallen. Geïnteresseerden worden in contact gebracht met de eigenaren van de slachtoffers van wolvenaanvallen. Dierenarts Bernd Hietberg zal ter plekke iets vertellen over de getroffen dieren. 'We raden het jongeren onder de 18 jaar aan om thuis te blijven. Deze excursies zijn helaas alleen geschikt voor mensen met een sterke maag.'

Natuurmonumenten

De rondleidingen zijn een alternatief voor de wolvenexcursie die Natuurmonumenten binnenkort houdt. 'Ineens begreep ik waarom Natuurmonumenten zo dol is op de wolf. Het is voor hen gewoon een verdienmodel', zegt voorzitter Dirk Bruins van LT0 Noord. 'Dit is een tik in het gezicht van mensen die hun dieren

verloren en gedood zagen worden.' Bruins heeft al talloze boeren gesproken die schapen, paarden en koeien hebben verloren. 'Nederland heeft niet de juiste leefomstandigheden voor de wolf.'

LTO Noord pleit al behoorlijke tijd voor het beheer van wolven. Daarvoor ontvangt de organisatie ook steeds meer steun. De provinciale politiek in Drenthe en Friesland heeft zich inmiddels uitgesproken voor een beheerplan, evenals verschillende gemeenten. Maar het beheer van de wolf ligt ingewikkeld door Brusselse regelgeving. Bruins: 'Van diverse provincies hoor ik al dat zij deze regels willen herzien. Ik roep landbouwminister Piet Adema daarom op om zo snel mogelijk naar Brussel te gaan.'

Tekst gaat verder onder video.

Volgens de jongste cijfers van de provinciale uitvoeringsorganisatie BIJ12 hebben wolven in de maand september bijna dertig schapen gedood in de provincie Drenthe en 157 in de maanden ervoor. Ook enkele koeien en kalveren zijn aangevallen. Tussen 2015 en juli 2022 telde Drenthe 411 door de wolf gedode schapen, een derde van het totaal aantal slachtoffers van wolven in Nederland. In de provincie zijn dit jaar minstens elf individuele wolven gespot.

Bekijk meer over:

- [wolven](#)
- [wildschade](#)